

**OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA
PRIHODA I PRIMITAKA, RASHODA I
IZDATAKA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA
U 2009. GODINI**

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi izvanproračunskih korisnika

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2009. godini ostvareni su u iznosu od 5,6 milijardi kuna, što je 384,2 milijuna kuna ili 7,3% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. U njihovoj strukturi najznačajniji su prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima (54,1%) i to u iznosu od 3,1 milijardu kuna, čime bilježe rast u odnosu na plan za 5,7%. Pritom se 1,2 milijarde kuna odnosi na naknade za zaštitu okoliša Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dok se preostalih 1,9 milijardi kuna odnosi na prihode vodoprivrede unutar Hrvatskih voda i to prvenstveno od naknada za uređenje voda, vodnog doprinosa te naknada za korištenje i zaštitu voda. Sljedeća stavka po veličini su pomoći, koje čine oko 33,0% ukupnih prihoda poslovanja, a ostvarene su u iznosu od 1,9 milijardi kuna. Od toga iznosa preko 82% čine kapitalne pomoći iz proračuna Hrvatskih cesta. Prihodima od imovine prikupljeno je oko 686,3 milijuna kuna, što je 4,8% više u odnosu na plan za 2009. godinu. Prihode od financijske imovine najvećim dijelom ostvarila je Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i to u iznosu od 517,3 milijuna kuna, dok su prihode od nefinancijske imovine ponajviše zabilježile Hrvatske ceste i to u iznosu od 37 milijuna kuna. Preostali dio odnosi se na ostale prihode koji su u 2009. godini iznosili 41,4 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2009. godini ostvareni su u iznosu od 20,7 milijuna kuna, što je 55,2 milijuna kuna manje u odnosu na plan. U potpunosti se odnose na prihode od prodaje zemljišta, stambenih i poslovnih objekata.

Rashodi izvanproračunskih korisnika

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2009. godini izvršeni su u iznosu od 4,7 milijardi kuna, što je 138,1 milijun kuna ili 3,0% više u odnosu na planirani iznos na razini godine. Više od dvije trećine rashoda poslovanja ostvarile su Hrvatske vode (1,7 milijardi kuna), Hrvatske ceste (1,5 milijardi kuna) te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (1,2 milijarde kuna). U njihovoj strukturi oko 60,2% čine materijalni rashodi, koji su u odnosu na plan povećani za 223,5 milijuna kuna odnosno iznose 2,8 milijardi kuna. U najvećoj mjeri odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta. Drugo mjesto u strukturi zauzimaju ostali rashodi s udjelom od 20,2% odnosno iznose planiranih 950,7 milijuna kuna, pri čemu najveći dio čine kapitalne pomoći Hrvatskih cesta. Slijede financijski rashodi (udio od 6,7%) u iznosu od 317,5 milijuna kuna, što je 99,5 milijuna kuna manje u odnosu na planirani iznos za 2009. godinu. Pritom najveći dio čine kamate za primljene zajmove Hrvatskih cesta, Hrvatskog fonda za privatizaciju te Hrvatskih voda. Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu od 280,5 milijuna kuna, što je 21,0 milijun kuna manje u usporedbi s planom. Pomoći unutar opće države zabilježene su u iznosu od 233,9 milijuna kuna ili 33,2 milijuna kuna više u odnosu na plan, a čime zauzimaju oko 5,0% ukupnih rashoda poslovanja. Od tog iznosa se 67,3% odnosi na Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a 32,5% na Hrvatske vode. Preostalih 1,9% ili 89,7 milijuna kuna odnosi se na subvencije Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Na naknade građanima i kućanstvima Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka utrošila je 218 tisuća kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2009. godini izvršeni su u iznosu od 1,1 milijarde kuna, što je za 60,8 milijuna kuna manje u odnosu na plan. Najvećim dijelom zabilježeni su na rashodima za nabavu proizvedene dugotrajne imovine Hrvatskih cesta i Hrvatskih voda i to onima usmjerenim u ceste, željeznice i ostale građevinske radove.

Rashode za nabavu neproizvedene imovine tj. zemljišta imale su Hrvatske ceste i Hrvatske vode dok su rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima imale samo Hrvatske vode.

Financiranje izvanproračunskih korisnika

Slijedom ukupno prikupljenih prihoda i ukupno izvršenih rashoda izvanproračunskih korisnika, u 2009. godini ostvaren je ukupni manjak u iznosu od 160,3 milijuna kuna. Navedeni iznos financiran je razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 1,9 milijardi kuna i ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 785,0 milijuna kuna.

Najvećim dijelom **primici od financijske imovine i zaduživanja** ostvareni su po osnovi zaduživanja. Naime, izvanproračunski korisnici financirali su se prvenstveno zajmovima od tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora i to u iznosu od 802,4 milijuna kuna te zajmovima od inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija u iznosu od 544,4 milijuna kuna. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici su prikupili od povrata zajmova i to danih tuzemnim trgovačkim društvima u javnom sektoru (47,6%), tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora (11,3%) te tuzemnim trgovačkim društvima, obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima izvan javnog sektora (41,1%). Također, značajni primici ostvareni su i od dionica i udjela u glavnicu trgovačkih društava u javnom sektoru te od dionica i udjela u glavnicu tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova izvanproračunskih korisnika u 2009. godini prvenstveno su utrošeni na izdatke za dane zajmove u iznosu od 428,3 milijuna kuna, od čega je 65,3% sredstava utrošeno na dane zajmove tuzemnim trgovačkim društvima, obrtnicima, malom i srednjem poduzetništvu izvan javnog sektora, a 34,5% na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru. Za otplatu glavnica primljenih zajmova utrošeno je 356,5 milijuna kuna, od čega je 80,6% sredstava utrošeno na otplatu glavnice primljenih zajmova od banaka i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora, a preostali dio na otplatu glavnice primljenih zajmova od tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru. Za dionice i udjele u glavnicu trgovačkih društava izvan javnog sektora u 2009. godini utrošeno je 200 tisuća kuna.